РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2022/1738 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 4 май 2022 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския банков орган (ЕВА) за финансовата 2020 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския банков орган за финансовата 2020 година,

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0098/2022),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите на Европейския банков орган ([1]) („Органа“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2020 година възлиза на 46 715 822 EUR, което представлява увеличение с 3,06% спрямо 2019 г.; като има предвид, че Органът се финансира предимно чрез вноска от Съюза (17 660 140 EUR, представляващи 37,80%) и чрез вноски от националните надзорни органи на държавите членки и наблюдателите (29 055 682 EUR, представляващи 62,20%);

Б. като има предвид, че в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност органът по освобождаване от отговорност желае да подчертае особеното значение на по-нататъшното укрепване на демократичната легитимност на институциите на Съюза чрез повишаване на прозрачността и отчетността и прилагане на концепцията за бюджетиране, основано на изпълнението, както и добро управление на човешките ресурси;

В. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“), в своя доклад относно годишните отчети на Европейския банков орган за финансовата 2020 година („доклада на Палатата“), заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Органа са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2020 година са довели до степен на изпълнение на бюджета от 99,17%, което представлява увеличение с 1,88% спрямо 2019 г.; отбелязва, че степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания е 90,36%, което представлява увеличение с 4,48% спрямо предходната година;

2. отбелязва, че Органът докладва за изпълнението на 35 бюджетни трансфера през 2020 г., сред които девет бюджетни трансфера между дялове, като единият от тях е за 259 500 EUR между дял II и дял III и за неговото изпълнение е било необходимо одобрение от Управителния съвет; отбелязва, че преносът на бюджетни кредити от 8,9% към 2021 г. представлява намаление спрямо 11,7% от предходната година и че той включва 95 бюджетни кредита за поети задължения спрямо 149 през 2019 г.;

3. отбелязва констатацията на Палатата, че Органът не е приложил лихвения процент, посочен във Финансовия регламент, за плащанията по вноските за 2020 г., които са получени със закъснение от някои национални компетентни органи (НКО) на държавите членки и на държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ); отбелязва, че по изчисления на Палатата начислената лихва за 2020 г. е 25 103 EUR; отбелязва, че Органът е взел решение, след консултация с Комисията, да приложи лихвата за закъснели плащания, считано от 2021 г. и че той е информирал НКО за това решение в кореспонденцията, свързана с вноските им за 2021 г.;

4. приветства факта, че Органът е успял да напусне окончателно офиса си в Обединеното кралство на 7 декември 2020 г., като е изпълнил всички правни задължения, и че вследствие на това средствата от съответните неусвоени провизии, които към датата на отчитане са били все още по сметките, са били записани като приходи; отново призовава за одит на преместването, както на финансовите, така и на оперативните аспекти, за да се извлекат поуки с цел подобрение и набелязване на добри практики, които могат да се използват от агенциите, така че да се повиши способността им да реагират на бъдещи предизвикателства;

([1]) ОВ C 114, 31.3.2021 г., стр. 167.

Резултати от дейността

5. отбелязва, че Органът продължава да използва някои мерки, като ключови показатели за изпълнението, за да прави оценка на добавената стойност, предоставяна от неговата дейност, и че той използва и други мерки, за да подобри управлението на бюджета си; приветства включването на целите за ключовите показатели за изпълнението в таблицата за 2020 г.; отбелязва, че считано от 2021 г. Органът ще работи с усъвършенствана рамка за ключовите показатели за изпълнението, в която е включил по-комплексни показатели, конкретно свързани с всяка от стратегическите и годишните цели;

6. приветства действията на Органа в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19, наред с НКО, Европейската централна банка и други европейски и международни организации, за координация на съвместно усилие за намаляване на непосредствената оперативна тежест за банките и за смекчаване на дългосрочните последици от кризата; сред тях са честите изявления за предоставяне на насоки на заинтересованите лица, предоставянето на отсрочка при докладване и на насоки на политиката, като насоките относно управлението на необслужваните и преструктурираните експозиции;

7. приветства подготовката на Органа и мониторинга на насоките относно законодателните и незаконодателните мораториуми върху погасяването на заеми, които предоставиха на банките ориентир за подкрепата с оглед на текущите предизвикателства, свързани с ликвидността, пред които се изправяха дружествата от Съюза по време на пандемията от COVID-19, които изясниха прилагането на пруденциалните изисквания спрямо мораториумите върху плащанията и които осигуриха възможност на банките, при определени условия, да предоставят кредитна ваканция на своите клиенти, без да се налага прекласифициране, като по този начин се избегна промяна на категорията на експозициите на „преструктурирани“ съгласно определението за преструктуриране и/или на „в неизпълнение“ вследствие на принудително преструктуриране;

8. отбелязва, че Органът има договореност за счетоводни услуги с Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA); призовава Органа да продължи да развива своите полезни взаимодействия с други агенции на Съюза и да засилва сътрудничеството и обмена на добри практики с цел повишаване на ефективността в области като човешките ресурси, управлението на сгради, услугите в областта на информационните технологии и сигурността;

9. изтъква важната роля на Органа за разработването на регулаторната и практическата рамка на Съюза за устойчивост с цел да се отговори на политическата амбиция и на неотложния график на Европейския зелен пакт; отбелязва във връзка с това, че изменението, въведено с Регламент (ЕС) 2019/2175 на Европейския парламент и на Съвета на Регламент (ЕС) № 1093/2010, с което на Органа се възлага да взема предвид устойчивите бизнес модели и интегрирането на екологичните, социалните и управленските фактори в областта на дейност на кредитните институции, финансовите конгломерати, инвестиционните посредници, платежните институции и институциите за електронни пари, се прилага от 1 януари 2020 г., доколкото това е необходимо, за да се гарантира ефективно и последователно прилагане на неговия мандат; отбелязва във връзка с това, че Комисията е възложила на Органа да оцени дали би било оправдано специално пруденциално третиране на експозициите, свързани с активи и дейности с екологични или социални цели или и с двата вида цели, да издаде насоки за управлението на екологичните, социалните и управленските рискове от страна на банките и да оцени как могат да бъдат подкрепени зелените заеми на дребно и зелените ипотеки; призовава Органа да пристъпи бързо към работа по всички горепосочени аспекти в рамките на своя мандат и в рамките на определените срокове;

Политика относно персонала

10. отбелязва, че към 31 декември 2020 г. щатното разписание е изпълнено на 97,42%, като са назначени 151 срочно наети служители от общо 155-те работни места за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза (спрямо 145 разрешени длъжности през 2019 г.); отбелязва, че освен това 47 договорно наети служители (при 49 разрешени длъжности) и 17 командировани национални експерти (при 17 разрешени длъжности) са работили за Органа през 2020 г.; отбелязва, че текучеството сред срочно наетите служители, договорно наетите служители и командированите национални експерти е устойчиво и се равнява на 9,0%;

11. отбелязва със задоволство, че сред служителите на Органа са представени 28 националности, като 48,8% от служителите са жени и 51,2% — мъже; изразява съжаление, че 83% от представителите на висшето ръководство са мъже и само 17% — жени, както беше през предходната година; подчертава, че това е повтарящ се проблем, и призовава Органа да продължи да полага усилия за постигане в бъдеще на баланс между половете на всички йерархични равнища; приветства във връзка с това изискването в комисиите за подбор да бъдат представени двата пола, активното насърчаване на жените да кандидатстват за всички ръководни длъжности, специалните обучения за жените служители, които желаят да се подготвят за управленска кариера, и по-гъвкавите схеми на работа; припомня на Органа, че при подбора на кандидати са важни способностите, знанията и опитът, както и географският баланс и балансът между половете сред служителите;

12. приветства решението на Органа да удължи крайния срок, в който служителите могат да подават искания за възстановяване на разходи и надбавки, свързани с преместването им от Обединеното кралство във Франция, който първоначално беше определен на една година, считано от датата, на която Органът е прекратил дейността си в Лондон, поради мерките, предприети от много държави членки в отговор на пандемията от COVID-19, които оказаха значително въздействие върху мобилността на гражданите;

13. отбелязва забележката от доклада на Палатата за 2019 г., че Органът никога не е коригирал размера на пенсионните вноски, основан на изчисления, с действителните суми, нито е планирал да го направи, и че вноските на националните компетентни органи никога не са били коригирани, за да отразят действителния размер на сумите; отбелязва, че Органът е планирал да разгледа този въпрос; отбелязва констатацията на Палатата за финансовата 2020 година, че работата по въпроса продължава; призовава Органа бързо да постигне напредък по този въпрос;

14. насърчава Органа да продължи разработването на дългосрочна рамка за политиката в областта на човешките ресурси, която да включва баланса между професионалния и личния живот, професионалното ориентиране и професионалното развитие през целия живот, баланса между половете, работата от разстояние, географския баланс и наемането и интегрирането на хора с увреждания;

Обществени поръчки

15. отбелязва, че Органът е приключил шест процедури за възлагане на обществени поръчки през 2020 г., две от които са били съвместни покани за участие в тръжна процедура, като три други агенции (ESMA, Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и Единният съвет за преструктуриране) са участвали заедно с Органа, и че Органът е анулирал един договор след възлагането му поради пандемията от COVID-19; отбелязва освен това, че Органът е участвал в 33 междуведомствени процедури за възлагане на обществена поръчка, ръководени от Комисията, както и от други агенции;

16. отбелязва със загриженост констатациите на Палатата, че някои процедури на Органа за възлагане на обществени поръчки противоречат на Финансовия регламент, и по-конкретно процедурите за сключване на краткосрочно споразумение с банка; отбелязва, че в този случай Органът значително е подценил стойността на договора и поради това е използвал неправилен вид процедура за възлагане на поръчка; отбелязва освен това, че Органът е започнал процедурата по сключване на новия договор за услуги по банкиране едва една седмица преди изтичането на предишния договор, като по изключение е обявил процедура на договаряне без предварително обявление и само с един потенциален изпълнител, без да представи обосновка за това; изразява съжаление във връзка с констатацията на Палатата, че офертата на потенциалния изпълнител не е отговорила на очакванията на Органа и той е поискал оферти и от други кандидати, без да определи обаче критерии за избор на най-добрата оферта, нито да извърши адекватна оценка на получените оферти, като вместо това той е приел първоначалната оферта; отбелязва, че в подписания договор е било предвидено начисляването на отрицателен лихвен процент за депозираните средства на Органа, като отрицателните лихви, заплатени от януари до август 2020 г., възлизат на 38 430 EUR вместо очакваните съгласно прогнозата 11 808 EUR; отбелязва правната оценка на Палатата, в която се заключава, че съгласно точка 14 от приложение I към Финансовия регламент въз основа на действително изплатения размер на отрицателните лихви приложимата процедура за възлагане на поръчки е следвало да бъде процедурата за договори с ниска стойност, като се потърсят най-малко три оферти от самото начало, както и последващото заключение на Палатата, че процедурата за възлагане на обществена поръчка и всички свързани с нея плащания се считат за нередовни;

17. отбелязва констатацията на Палатата, че в друга процедура за възлагане на обществена поръчка за юридически услуги на стойност 31 000 EUR Органът е предоставил незадоволителна информация, за да обоснове причините, поради които е избрал процедура на договаряне без предварително обявление, и че документацията не е съдържала адекватна одитна следа; отбелязва, че Органът не е обосновал достатъчно добре необходимостта от използването на тази извънредна процедура нито предварително, нито в самото обявление за възлагане на поръчката, както се изисква съгласно точка 30.3 от приложение I към Финансовия регламент;

18. изразява загриженост във връзка с броя на нередностите, забавените и неподходящи процедури за възлагане на обществена поръчка и липсата на дължима грижа от страна на Органа по отношение на правилата за възлагане на обществени поръчки, което е довело до завишени разходи за Органа; призовава Органа да внесе подобрения във връзка с установените недостатъци и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно всички предприети корективни действия;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

19. изразява съжаление, че през 2020 г. Омбудсманът трябваше да започне разследване на Органа за ситуация на кадрова въртележка между държавния и частния сектор във връзка с висш служител на Органа, при което беше установено лошо управление; отбелязва, че след приключването на разследването Органът е изпълнил всички препоръки на Омбудсмана; призовава Органа да приеме стабилна етична рамка с цел предотвратяване на конфликти на интереси, кадрова въртележка между държавния и частния сектор и тормоз;

20. потвърждава, че Органът разполага с политика относно конфликтите на интереси за служителите и с конкретна политика за членовете на Съвета на надзорниците и на Управителния съвет; отбелязва, че и двете политики изискват да се декларират всяка година интереси, които евентуално пораждат конфликт на интереси по отношение на всички дейности, попадащи в обхвата на дейностите на Органа и осъществявани през предходните две години (за съветите) или през предходните пет години (за всички служители); приветства факта, че двете политики налагат задължение за деклариране на положения на конфликт на интереси, които не са включени в годишните декларации, тъй като неразрешените ситуации на конфликт на интереси могат да изложат на риск прилагането на високи етични стандарти; призовава Органа да публикува на всеки две седмици всички срещи на свои служители с лобистки организации;

Вътрешен контрол

21. отбелязва, че Органът е извършил оценка на рамката за вътрешен контрол, въпреки че не е посочил заключенията си по принципи и по компоненти в годишния си отчет; отбелязва, че оценката показва, че Органът не разполага с набор от ключови показатели за изпълнението за вътрешния контрол и че той работи по изготвянето на документ за подход за вътрешния контрол, който ще обхване периода 2021 — 2024 г.; призовава Органа да оцени надлежно прилагането на рамката за вътрешен контрол и да изготви съответен доклад, както и да докладва на органа по освобождаване от отговорност за 2021 г. най-малкото относно състоянието на вътрешния контрол по компоненти;

22. отбелязва констатацията на Палатата, че Органът не е актуализирал официално своя план за непрекъснатост на дейността от 2017 г. насам, като актуализираният проект на план е бил готов през юни 2019 г., когато седалището на Органа беше преместено от Лондон в Париж; отбелязва обаче, че въпреки че този проект на план е използван за действията на Органа в отговор на пандемията от COVID-19, той не е официално одобрен или актуализиран от висшето ръководството на Органа, за да отрази преместването в новата централа или актуалния опит от пандемията от COVID-19; отбелязва заключението на Палатата, че това забавяне представлява вътрешна слабост на процедурите на Органа;

23. настоятелно призовава Органа да предприеме действия за отстраняване на установените недостатъци и слабости в системите за вътрешен контрол на Органа; призовава Органа да информира органа по освобождаване от отговорност за постигания напредък;

24. отбелязва, че Органът прилага актуална стратегия за борба с измамите, която е приел през януари 2019 г.; отбелязва обаче, че Органът е забавил своята оценка на риска от измами през 2019 г. поради преместването от Лондон и отново през 2020 г. поради пандемията от COVID-19 и че оценката на риска от измами е била планирана за първото тримесечие на 2021 г.; призовава Органа да извърши оценката и да включи резултатите в плана за действие на стратегията за борба с измамите; призовава Органа да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно резултатите от оценката и относно начина, по който тя е била взета предвид;

Мерки в отговор на COVID и непрекъснатост на дейността

25. отбелязва, че кризата, предизвикана от COVID-19, доведе до внезапна реорганизация на работата на Органа с първоначален акцент върху поддържането на непрекъснатост на дейността в краткосрочен и средносрочен план; отбелязва, че Органът е изготвил план за готовност във връзка с COVID-19, който има за цел да покаже активното наблюдение на пандемията от страна на Органа и способността му да предоставя ясни насоки и мерки с цел защита на благосъстоянието на своите служители и непрекъснатостта на операциите си, наред с други мерки, чрез екипа за реакция при кризи, който подкрепи дейностите по управление на кризи и изпълнението на плана; приветства значението, което отдава Органът на осигуряването на безопасността на служителите, като същевременно ограничава въздействието на кризата, предизвикана от COVID-19, върху своята основна мисия и основни дейности; отбелязва, че Органът е направил оценка на предприетите мерки чрез одит, осъществен от външно дружество за одит, и призовава Органа да сподели придобития опит и извлечените поуки с другите агенции на Съюза чрез мрежата на агенциите на ЕС;

26. отбелязва, че поради пандемията от COVID-19 Органът е преразгледал своите процедури по наемане, за да може да назначава и интегрира дистанционно новопостъпилите служители; отбелязва, че Органът е организирал голям брой курсове за благосъстоянието в подкрепа на служителите и ръководителите по време на пандемията, както и че езиковото и другите обучения са били организирани онлайн;

Други коментари

27. приветства действията, предприети в рамките на прилагането от Органа на схемата за управление на околната среда и одитиране (EMAS), и насърчава Органа да завърши проекта EMAS и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно регистрацията на Органа по EMAS; приветства факта, че Органът е одобрил обхвата на схемата, така че тя да включва всички продукти и дейности на Органа;

28. приканва Органа непрекъснато да увеличава усилията си за намаляване на своя въглероден отпечатък чрез по-съществени усилия за въвеждане на устойчива работна среда без документи на хартиен носител, да вземе под внимание възможностите за използване на по-неутрални по отношение на въглеродните емисии източници на енергия, включително фотоволтаични панели, и да модернизира офис сградата си, така че тя да отговаря на стандартите за нулеви емисии;

29. припомня, че е важно Органът да развива по-голяма видимост в медиите и в интернет, за да повишава осведомеността относно дейностите си;

30. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 4 май 2022 г. ([2]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([2]) Приети текстове, P9_TA(2022)0196.